

FI lausuntopyyntö VV

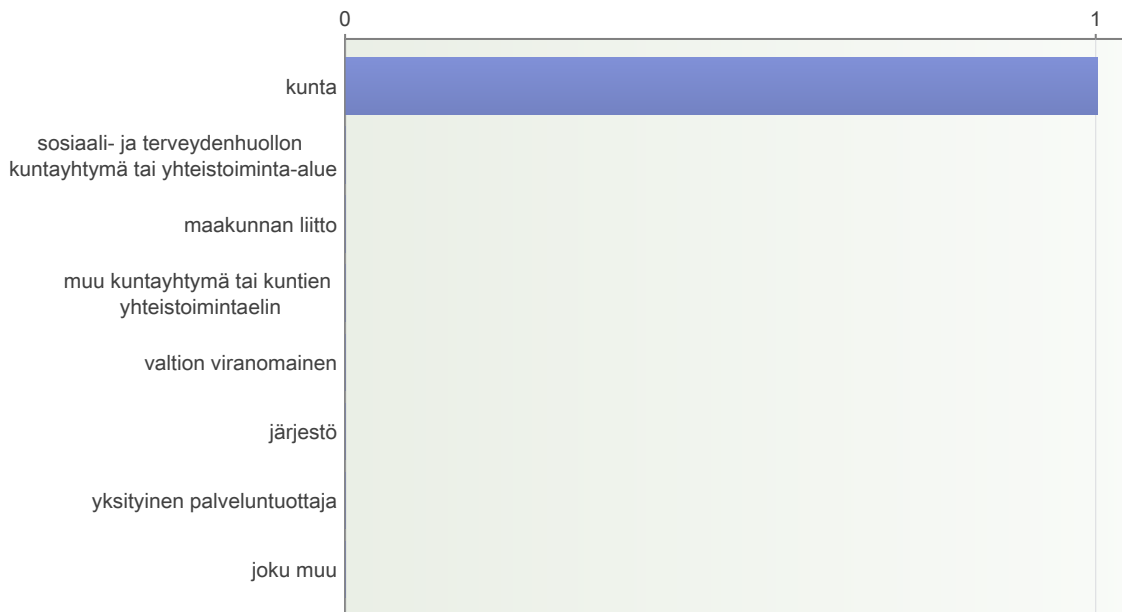
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Auran kunta	Mika Joki	mika.joki@aura.fi	27.3.2017	Kunnanhallitus

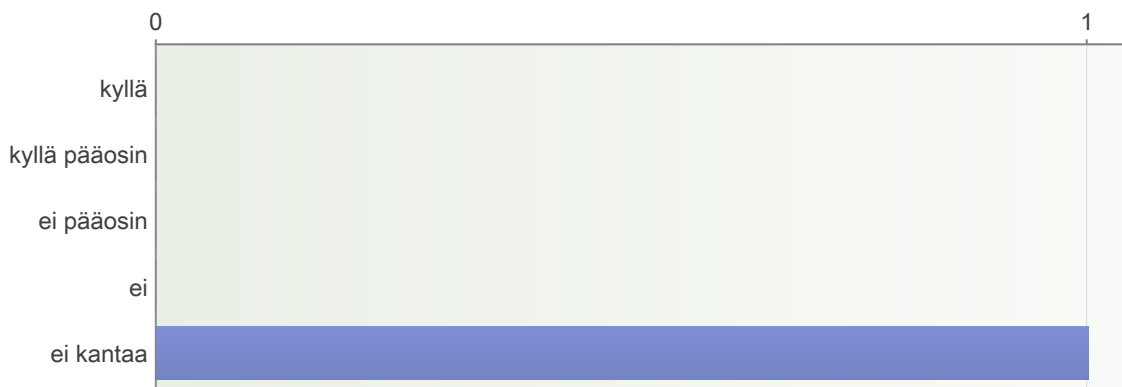
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

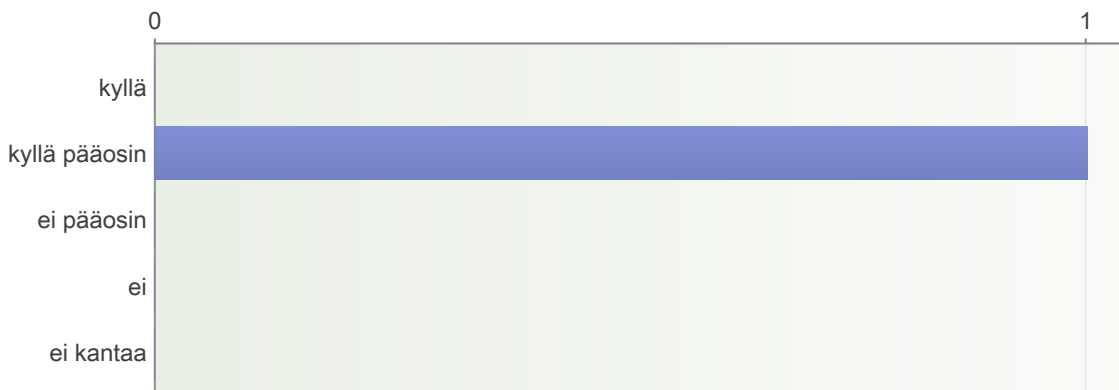
Vastaajien määrä: 1

- Auran kunta katsoo, että jo pitkään valmisteltu sote-uudistus on tarpeellinen ja kunta kannattaa valinnanvapauden laajentamista. Lakiluonnoksen keskeneräisyys, lakien eriaikainen valmistelu ja käsittely sekä niihin liittyvä tiedottaminen tekee kuitenkin uudistuksen kokonaisuuden arvioimisesta erittäin hankalaa. Lakiluonnoksessa esitettyä mallia tulisi selkeyttää ja mahdollisuuksien mukaan yksinkertaistaa.

Lakiluonnoksen perusteella on lähes mahdoton sanoa saavutetaanko sillä asetettu tavoite palvelujen yhdenvertaisuuden parantamisesta ja terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisesta. Joka tapauksessa järjestämisvastuun kantaminen ja palvelujen integraatio tulee olemaan esitettyssä mallissa erittäin haasteellista. Riippuu pitkälti palveluntuottajille asetettavista ehdoista ja tuottajien rahoituksesta, syntykö riittäviä palveluja myös kaupunkiseutujen ulkopuolelle.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

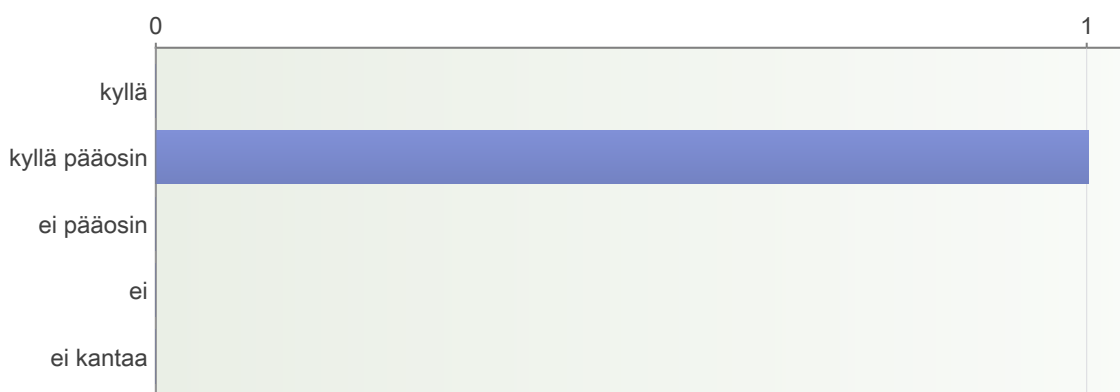
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos edistää asiakkaiden vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihinsa erityisesti alueilla, joilla on runsaasti valinnan mahdollisuuksia. Hyötyäkseen uudesta mallista asiakkaan tulee kuitenkin olla hyvin tietoinen saatavilla olevista palveluista eli malli edellyttää asiakkaan aktiivisuutta vaihtoehtojen selvittämisessä. Sote-palvelujen luonteesta johtuen asiakkailla ei aina ole riittävästi tietoa valintansa perustaksi. Huoli liittyy erityisesti useita sosiaali- ja terveystalvueluita käyttäviin sekä erityisryhmiin kuten päihde-, mielenterveys- ja lastensuojelun asiakkaisiin.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

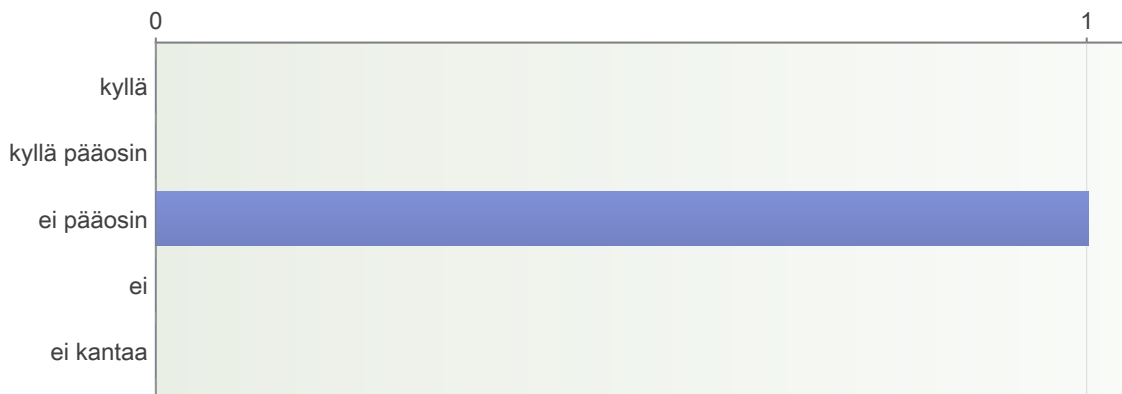
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus lisää mahdollisuuksia hakeutua itselleen soveltuviin palveluihin edellyttäen, että alueella on riittävä tarjonta. Järjestelmän monimutkaisuus tekee kuitenkin omaan tilanteeseen soveltuvaan palveluun hakeutumisesta haasteellista ja asiakkaan on kyettävä arvioimaan entistä tarkemmin omaa palvelutarvettaan.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

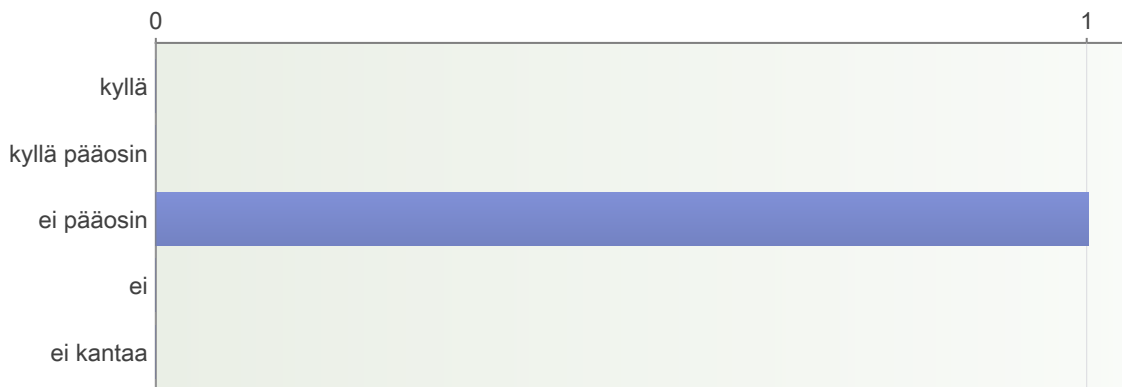
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelujen yhteen sovittaminen on huomattavan haasteellista esitettyssä mallissa. Maakunnan mahdollisuudet ohjata tuottajia ovat rajalliset ja vaativat runsaasti hallinnollista työtä. Palveluketjujen toteutumisen seuranta tulee olemaan esitettyssä mallissa erittäin vaativaa pitkistä ketjutuksista ja päällekkäisistä palvelutarpeista johtuen.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

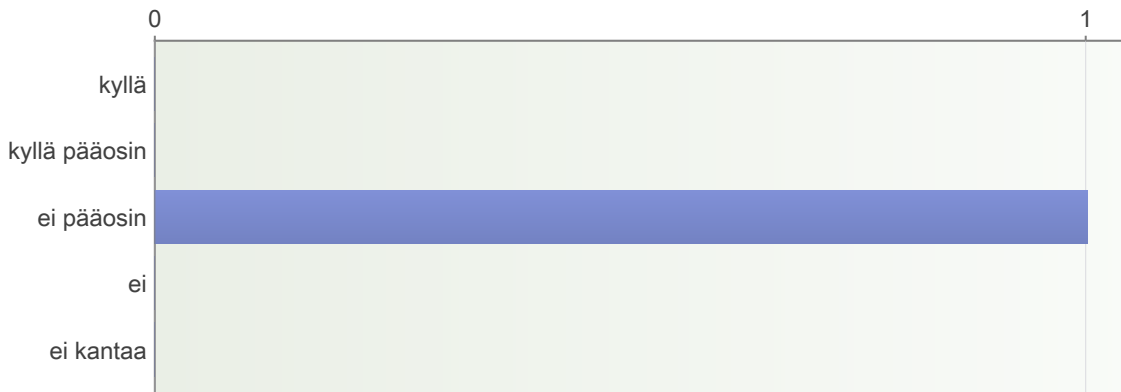
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- On hyvin epätodennäköistä, että ainakaan lyhyellä aikajänteellä olisi mahdollisuutta saavuttaa tavoiteltua kustannusten kasvun hillintää. Siirtymäkustannukset sekä mallin asettamat rajoitukset maakunnan oikeuksiin ohjata palveluja heikentävät kustannusten hillintätavoitteen saavuttamista. Pidemmällä aikajänteellä markkinaehtoisuus, tuotannollinen tehokkuus, uudet tuotantotavat ja mahdollinen asiakkaan suuremman vastuun ottaminen saattavat hillitä kustannusten kasvua.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

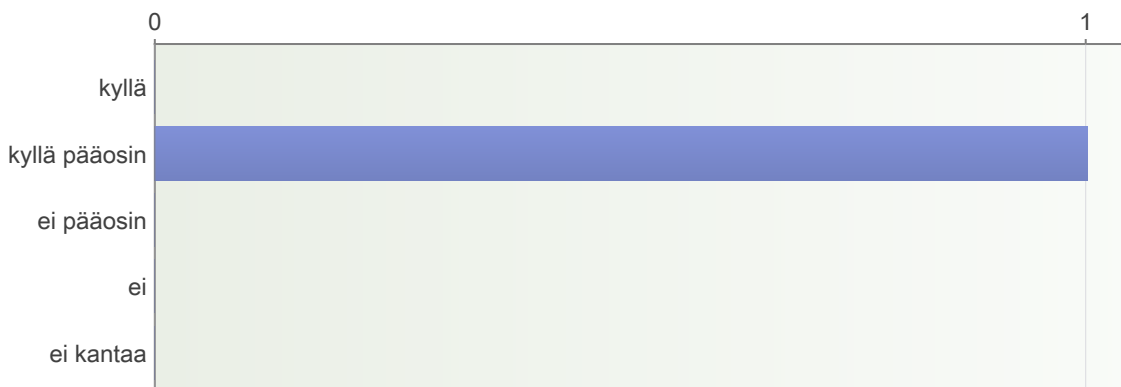
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Laissa olevat säännökset palvelujen järjestämistavoista kaventavat maakunnan mahdollisuuksia käyttää itsehallinnollista päätösvaltaa. Lakiluonnoksessa esitetty malli kaipaa yksinkertaistusta ja selkeytystä.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

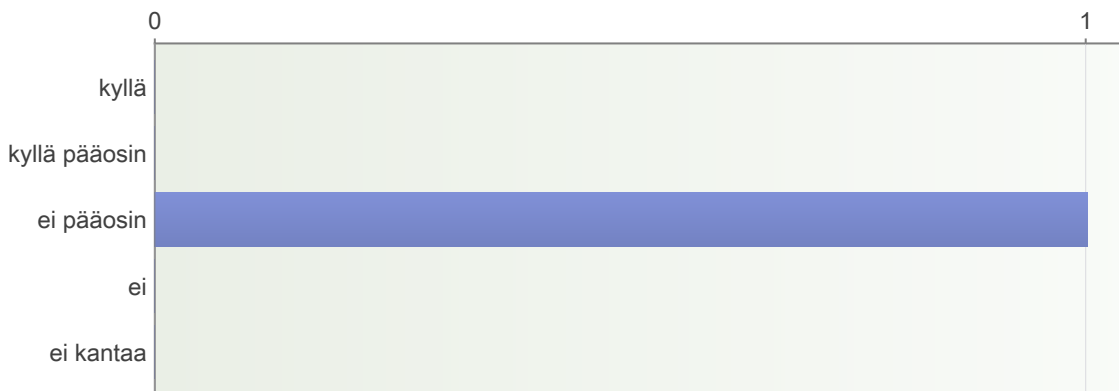
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus luo mahdollisuuden uudistaa tuotantotapoja ja hyödyntää uusia palveluinnovaatioita. Olennaista on kannustaako uusi toimintamalli tehokkuuteen ja palveluiden sisällön ja innovatiivisuuden kehittämiseen.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöittettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

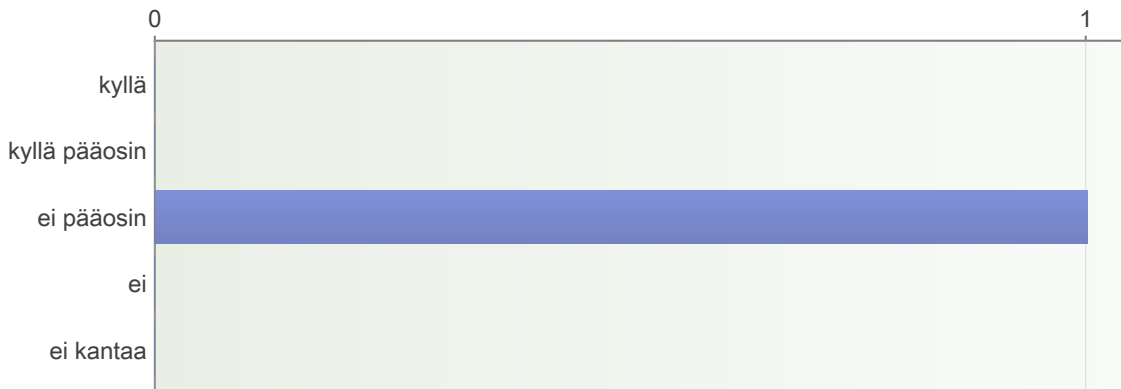
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sosiaalipalveluja tarvitsevan asiakkaan kohdalla on vaikea arvioida, milloin sote-keskukseen hakeutuva asiakas on lyhytaikaisen ja tilapäisen avun tarpeessa ja milloin palvelun tarve on pitkäaikainen. Palvelujen erottaminen ko. tavalla lyhytaikaisiin ja tilapäisiin ja toisaalta pitkäaikaisiin voi johtaa päällekkäisiin palvelurakenteisiin.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

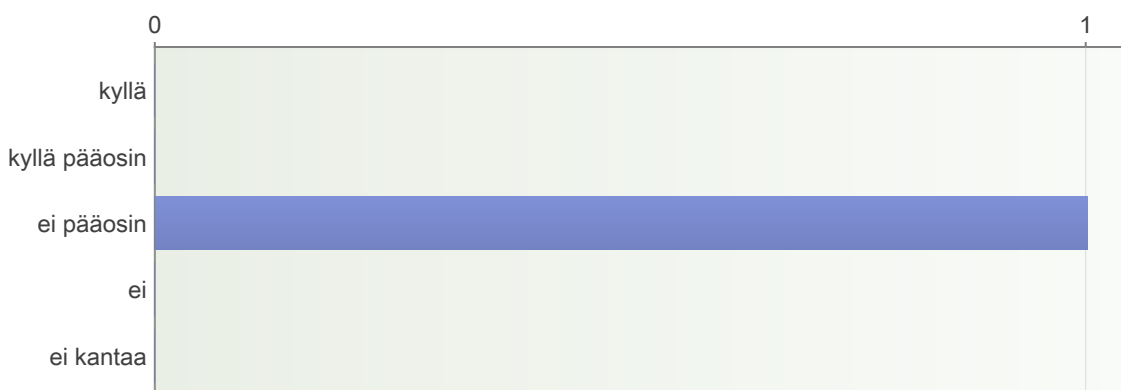
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa maakunnalla ei ole suoria ohjaus- eikä vaikutusmahdollisuuksia maksusetelipalvelun tuottajaan.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

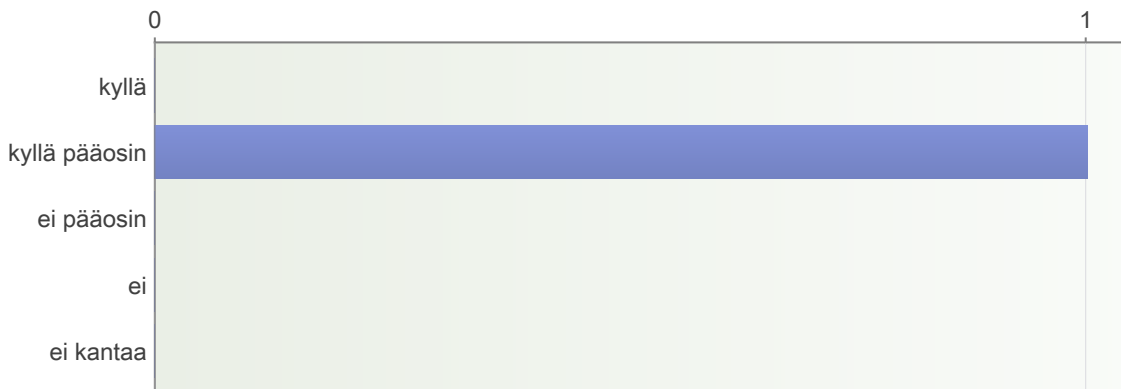
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiesityksen mukaan sote-keskuksella säilyy kokonaisvastuu asiakkaan palvelukokonaisuudesta, palvelun laadusta ja vaikuttavuudesta sekä maksusetelipalvelun tuottajan tekemistä virheistä silloinkin, kun asiakas käyttää maksuseteliä. Sote-keskuksella ei ole juuri mahdollisuutta puuttua asiaan, jos se esimerkiksi havaitsee maksusetelipalvelun laadussa ongelmia.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

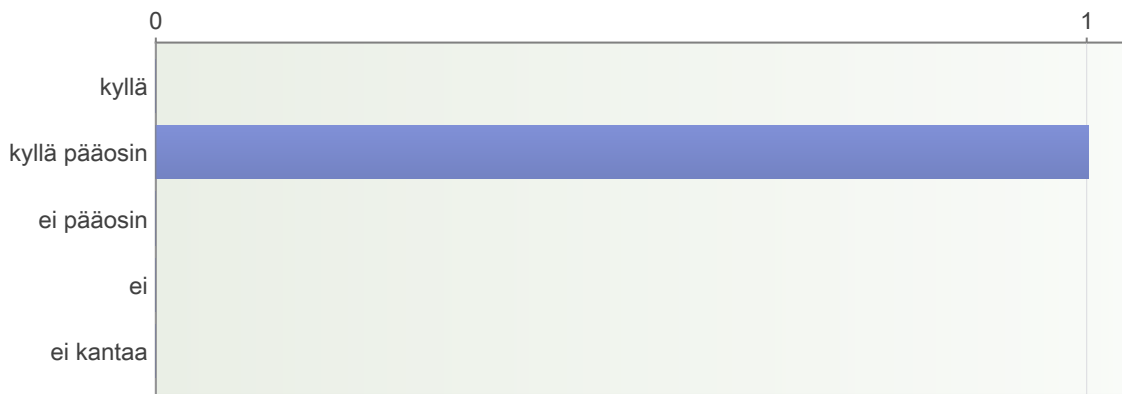
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kyllä, mutta järjestelmä edellyttää asiakkaalta riittävää tietoa sairaudestaan tai palveluntarpeestaan sekä kykyä arvioida eri vaihtoehtoja ja tehdä niiden perusteella valintoja

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

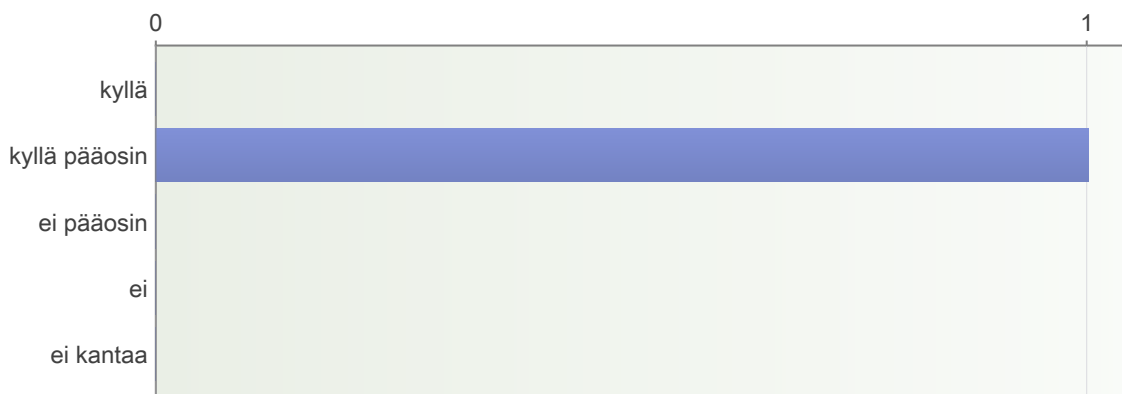

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

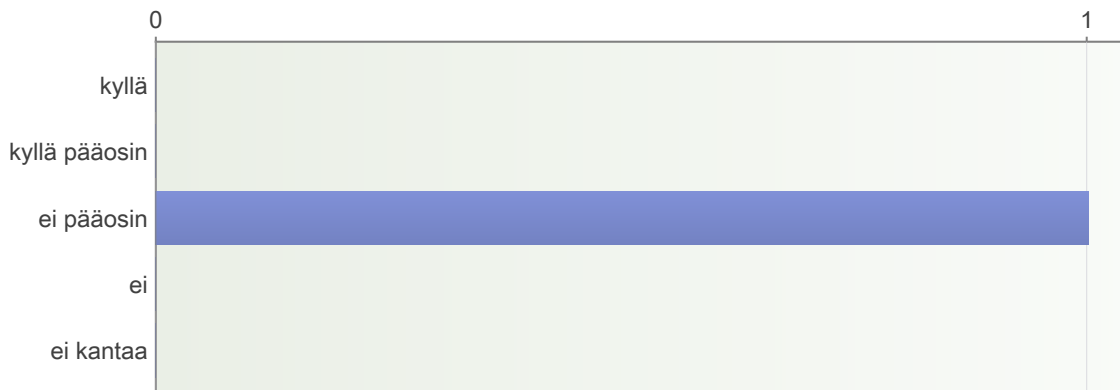
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla tulisi olla mahdollisuus asettaa hyväksymiskriteerit asiakassetelipalvelun tuottajille. Asiakkaan oikeuksien kannalta on tärkeää varmistaa se, että asiakasta tietää millaista palvelua hän on oikeutettu saamaan.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

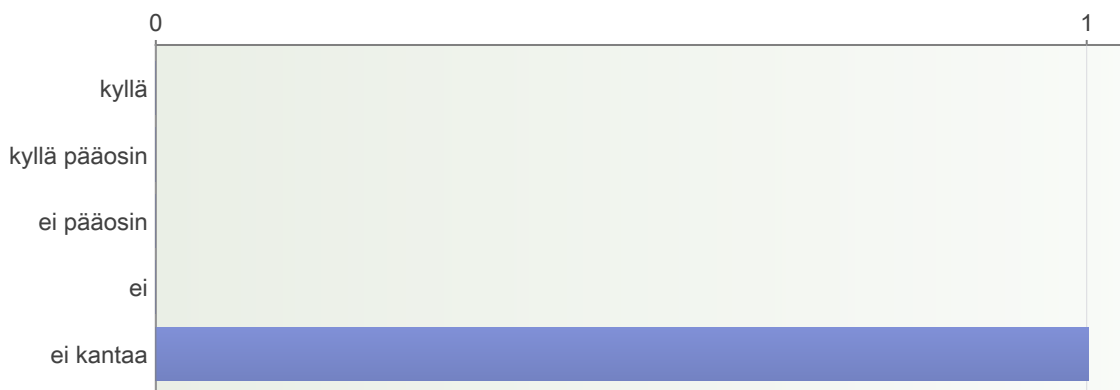
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksessa jää epäselväksi maakunnan tosiasialliset ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

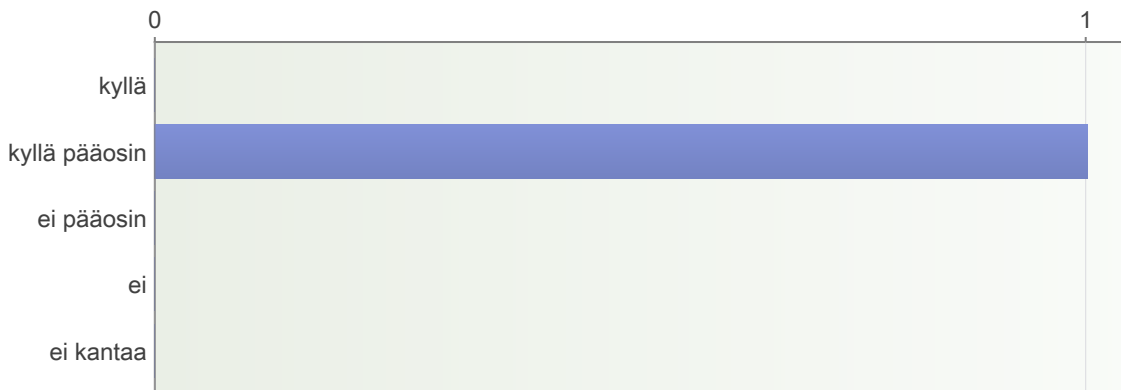

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

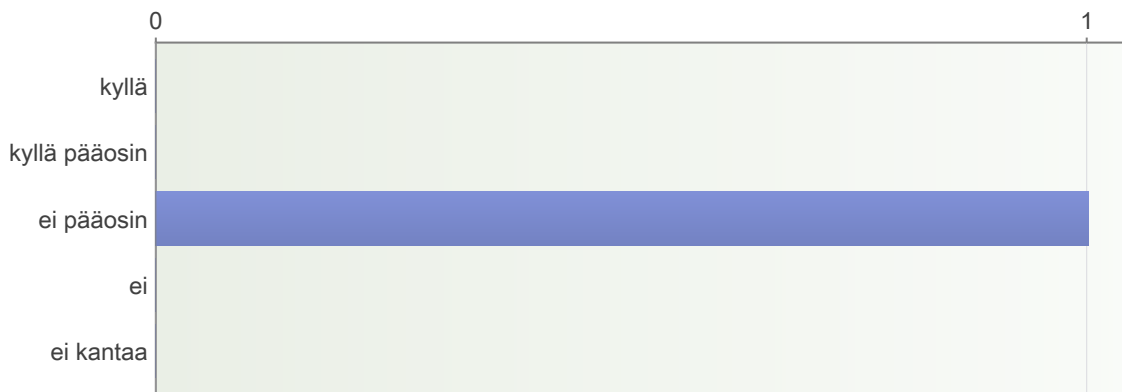
Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtainen budjetti antaa asiakkaalle laajat mahdollisuudet tarvitsemiensa palvelujen saantiin. Malli sisältää riskin kustannusten nopealle kasvulle.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

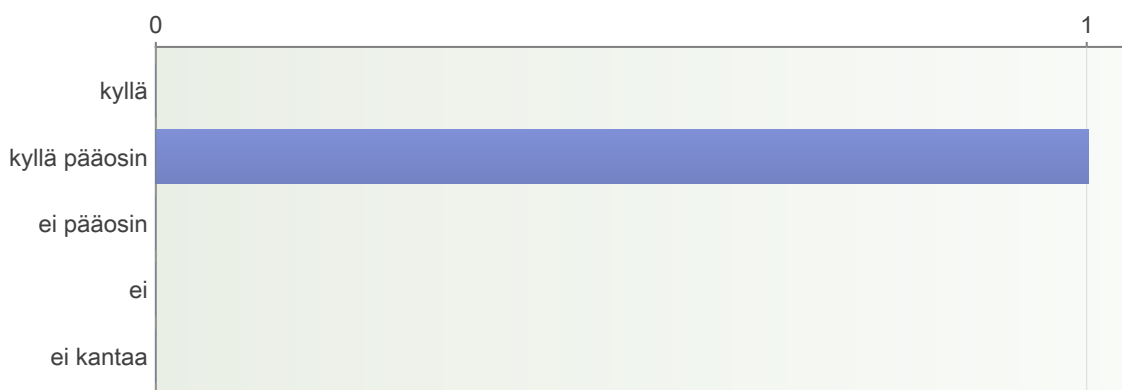
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tarve voi olla uudistuksen alkuvaiheessa merkittävä. Lakiluonnoksessa ei ole esitetty arvioita henkilömäärästä, jota tuettu päätöksenteko voisi koskea. Tukea tarjoavien henkilöiden saatavuus voi osoittautua ongelmalliseksi. Esitykseen ei sisälly vaikutusten arviointia, joka tulisi ehdottomasti olla mukana lakivalmistelun jatkuessa.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

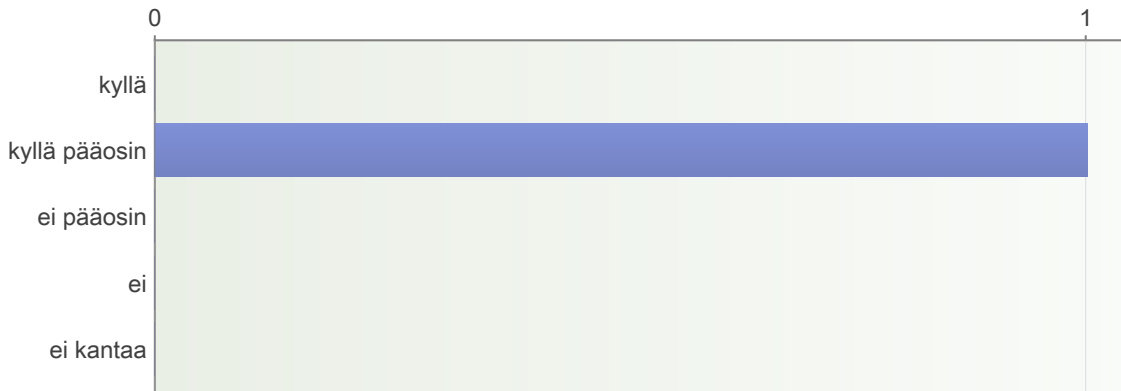

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

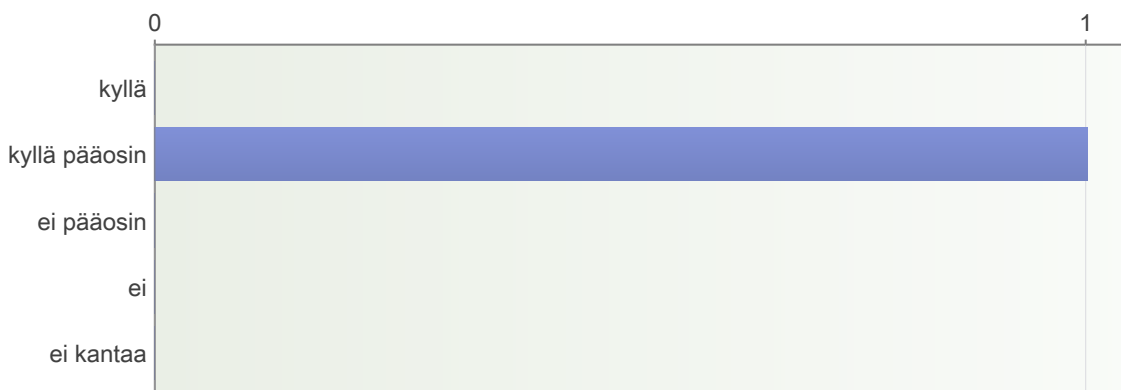
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lainsäädännössä tulisi mahdollistaa keinot, joilla maakunta tai suoran valinnan tuottaja voisi puuttua palveluntuottajan toimintaan, mikäli se havaitsee toiminnassa laadullisia tai muita puutteita.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

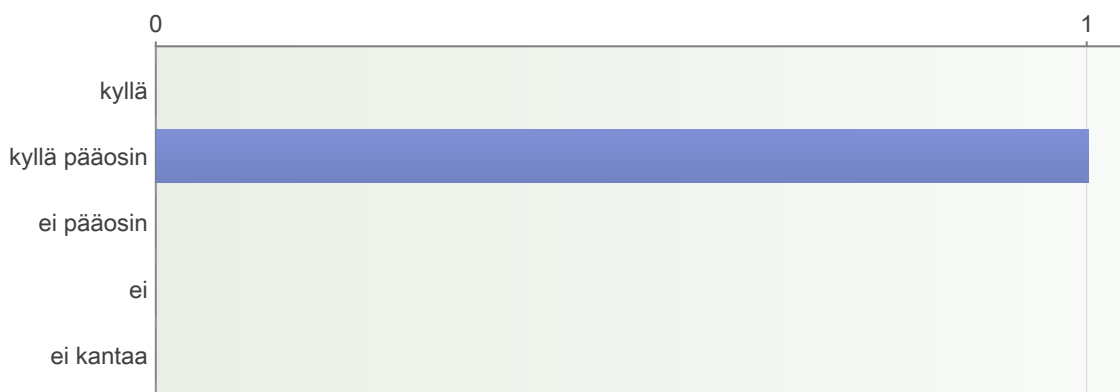
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

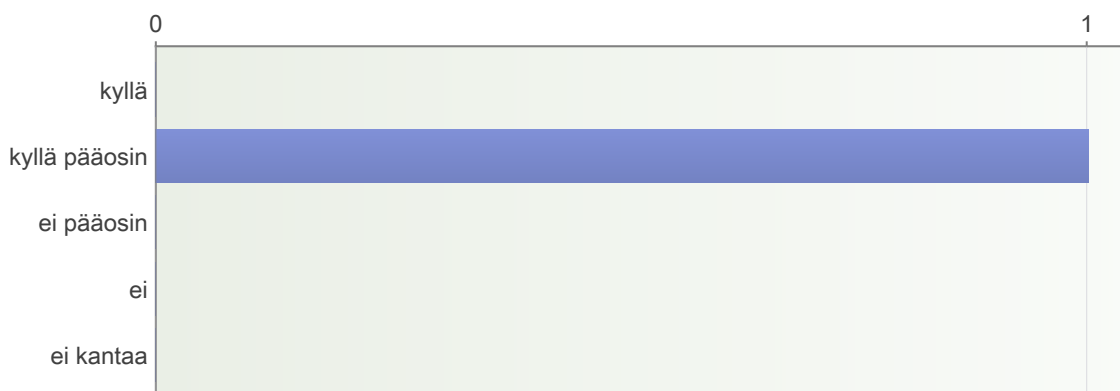

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

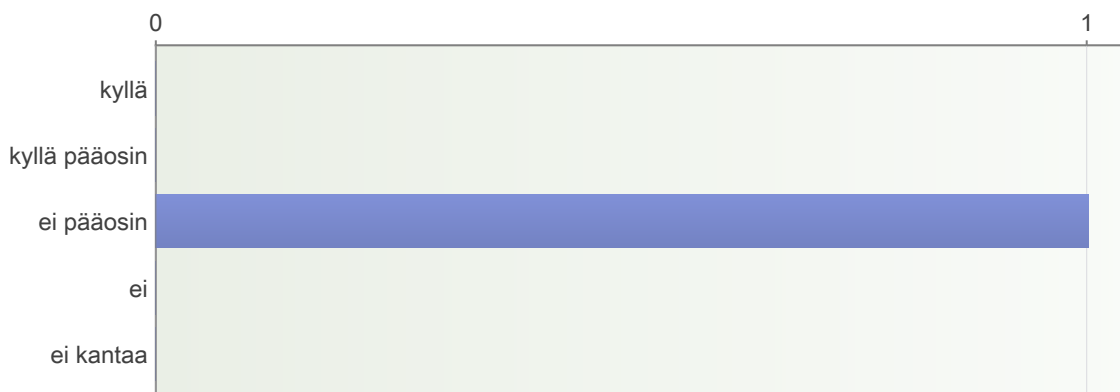

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

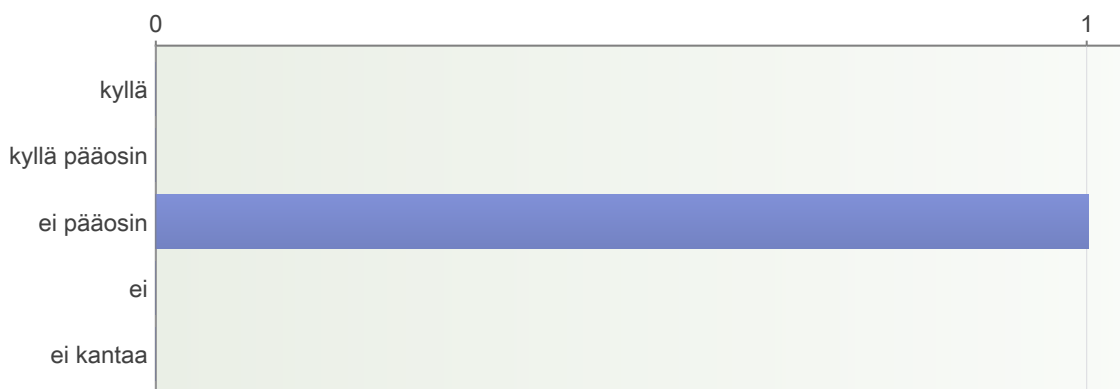
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden toimeenpanolle on varattava riittävästi aikaa. Esitettyä aikataulua ei ole mahdollista toteuttaa. Palvelujen jatkuvuus on turvattava ja valinnanvapaus tulee ottaa käyttöön samanaikaisesti niin yksityisen kuin julkisomisteisen tuotannon osalta.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

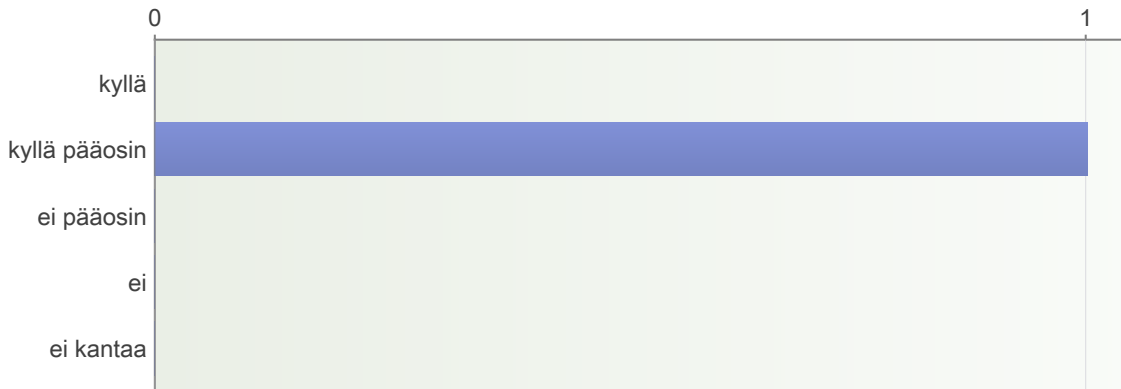
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetty lakiluonnos kaventaa maakunnan mahdollisuuksia käyttää järjestämisvaltaansa ja –vastuutaan.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

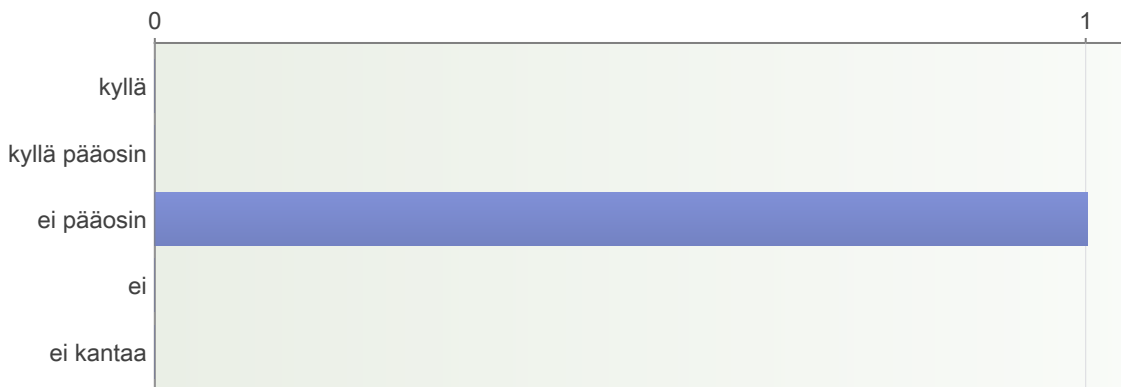
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riskinä on että suurten kaupunkiseutujen ulkopuolelle ei synny riittäviä sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoita. Riskinä on myös, että markkinat keskittyvät ja pienet yritykset eivät menesty kilpailussa.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Todennäköistä on, että mittakaavaetujen myötä markkinat keskittyvät ja palvelut siirtyvät tulevaisuudessa suuremmille yrityksille. Tietojärjestelmät ja raportointivelvoitteet saattavat toimia markkinoille tulon kynnyksinä pienille yrityksille.

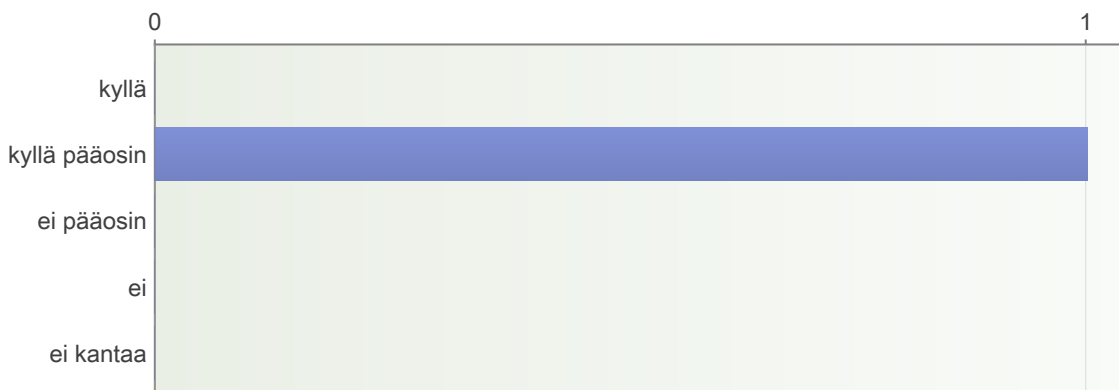
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Parhaimmillaan parantaa saatavaa palvelujen laatua. Samalla se voi kuitenkin lisätä terveystalouden kysyntää.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

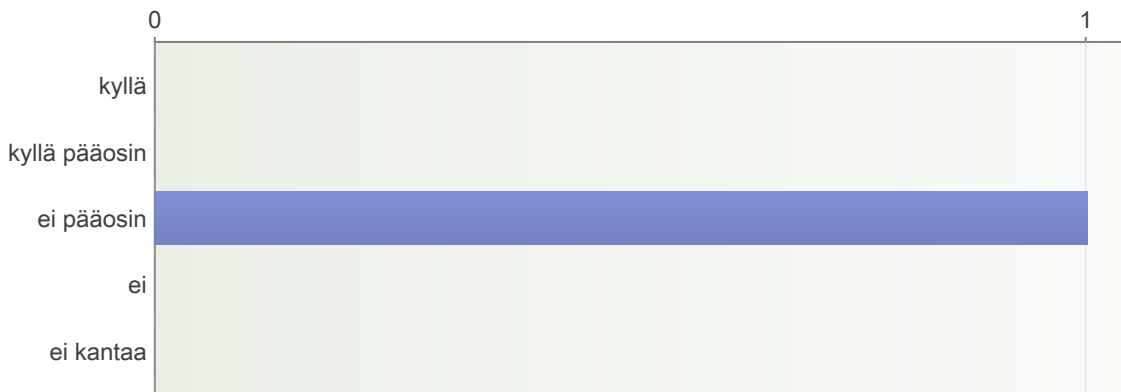
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan kannalta katsottuna lakiluonnos parantaa palvelujen saatavuutta, mikä on hyvä asia. Saatavuuden paraneminen lisää myös palvelujen kysyntää, joka tarkoittaa riskiä kokonaiskustannusten kasvuun.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Arvioinnissa on nostettu esille lakiluonnoksen positiivisia vaikutuksia. Vaikutusarviointi on kuitenkin liian suppea ja valmistelun keskeneräisyys tekee mahdottomaksi arvioida uudistuksen lopullisia vaikutuksia. Osa vaikutuksista riippuu myös maakuntien tulevista päätöksistä. Yleisesti on arvioitu, että esitetyllä mallilla ei olisi mahdollista saavuttaa sote-uudistukselle asetettuja integraatio- talous- ja yhdenvertaisuustavoitteita.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Kunnan toiminnassa ja roolissa tapahtuu merkittävä muutos sote-palveluiden siirtyessä maakuntaan. Näiltä osin painopiste siirtyy hyvinvoinnin edistämiseen, johon tulee turvata jatkossa riittävät resurssit. Kuntalaisten kannalta merkittävin uhka liittyy lähipalveluiden häviämiseen ja niiden saavutettavuuteen. Tämä koskettaa erityisesti vanhusväestöä.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.